

[Ole Vig Jensen.]

ønske om at afskaffe den eksisterende deling af børnene i en boglig teoretisk og en almen praktisk linje. Enhedsskoletanken har altid haft det radikale venstres sympati, og tiden er inde til at praktisere den. Det vil være lettere i dag, end da man tog de første skridt ved 1958-lovens tilblivelse, men under alle omstændigheder vil det stille øgede krav til skolen og ikke mindst til dens lærere. Vi må nøje overveje, om vi kan føre denne idé ud i livet med ét slag. Jeg er ikke ganske overbevist, og lovforslagets idé om at tilbyde sideløbende kurser af forskelligt omfang kunne bekræfte, at der også i ministerens sind er sået tvivl. Om det endelige mål er vi enige, men vi må i udvalget nærmere drøfte § 8; der hersker fortsat megen uklarhed omkring dette spørgsmål.

Lovforslagets § 12 medfører bortfald af eksamener, afsluttende prøver og karakterer. Her findes vel nok denne lovs mest uoverskuelige konsekvenser, som, uanset hvilken stilling man tager til spørgsmålet, må medføre et meget grundigt udvalgsarbejde. Gennemføres forslaget, vil det stille betydelige krav om omstillingsevne både hos elever, lærere og forældre og hos dem, der skal modtage eleverne efter folkeskolens afslutning.

Ministerens oprindelige tanke med i stedet at indføre lærerudtalelser ville ikke have været løsningen, og det er rigtigt at have forladt den idé. I stedet foreslås en målbeskrivelse af undervisningen for den enkelte elev i det enkelte fag. Det er en mulighed, der kan indgå i vore overvejelser, men jeg frygter, at en sådan ordning på samme måde som eksamenssystemet bliver alt for tidkrævende og byrdefuld og derfor vil lægge beslag på den tid, læreren skulle bruge til pædagogisk arbejde.

Jeg har personlig sympati for ministerens forslag, men er, som det gælder for den radikale folketingsgruppe, ikke afklaret på dette punkt. Men vi er tilfreds med ministerens meget åbne indstilling over for en anden løsning.

Afgørende er det, at vi, når vi diskuterer enhedsskole, fagrække og problemer omkring skolens afslutning, tilgodeser alle elever og ikke mindst har opmærksomheden henvendt på, at de praktisk begavede elever får lige så gode muligheder som de bogligt

begavede. Der er nok en slagside i forslaget til fordel for de bogligt begavede.

Jeg skal komme med nogle enkelte bemærkninger af mere principiel art til nogle af forslagens paragraffer. Formålsparagraffen kan jeg stort set tilslutte mig. Jeg har bemærket mig, at man ikke decideret taler om folkeskolens formål, men taler om folkeskolens opgaver. Jeg synes, det er en god formulering.

I § 3 slås det fast, at børnehaveklassen nu er en del af folkeskolen, men jeg tilslutter mig i øvrigt forslaget idé om, at børnehaveklasserne fortsat skal være frivillige en tid endnu. Endemålet må være, at der oprettes børnehaveklasser ved alle skoler, og at det bliver et tilbud til alle børn, men med de forpligtelser, vi i dag har i den skole, som vi allerede nu er ved at opbygge i grundskolen — og nu også i forbindelse med udvidelsen af undervisningspligten — er der ikke mulighed for at føje flere til. Derfor er frivilligheden et godt princip et stykke tid endnu.

I den samme paragraf åbnes der mulighed for, at folkeskolen kan etablere fritidsundervisning. Den tanke vil jeg gerne tage afstand fra. Jeg vil ikke udelukke, at der kan blive tale om under en eller anden form og på helt specielle områder at give denne mulighed, men der er ingen tvivl om, at på de betingelser, det må medføre, som det også fremgår af forslaget, vil det blive en alt for uretfærdig konkurrence over for det foreningsliv, som dels har en tradition, dels — og det er måske nok så væsentligt — har værdi som et demokratisk indslag i vores almindelige samfundsliv. Jeg bemærker mig, at der netop her er afsat 30 mill. kr. alene til fritidsundervisning. Jeg tror, enhver kan forstå, at det ville give en eksplosion, og at den konkurrence, som opstår ved, at de, der skal beskæftige sig med fritid, kan få en væsentlig højere løn end dem, der er i fritidssektoren, ikke kan holde for en nærmere prøvelse.

Jeg har et par enkelte bemærkninger mere om faget kristendomskundskab. Der er i forslaget fuld adgang til fritagelse. Det er vi positivt indstillet over for, men, som det er fremhævet af andre, mangler der logik i, at faget nu bliver kundskabsmeddelende og ikke længere forkyndende, hvorved det ikke var nødvendigt med en fritagelsesmulighed.

§§ 11 og 12 udbygger forældrenes indfly-